

Stroppersbos

Welkom in het Stroppersbos!

Geschiedenis van het gebied

Hoe zag het gebied eruit voor het project?

Waarom dit project?

Wat gebeurde er tijdens het project?

De eerste resultaten: boomleeuwrik en heide keren terug

Recreatie in het Stroppersbos

Verhalen van vroeger en nu

Het gebied na LIFE

Projectgebied
Gemeentegrens

Hondsviooltje
Waterviolier
Heideplantje
Veenmos
Struikheide

Welkom in het Stroppersbos!

Welkom in het Stropersbos!

Het Stropersbos strekt zich uit over een oppervlakte van 350 ha en ligt op grondgebied van de gemeenten Stekene en Sint-Gillis-Waas. Het is een erkend Vlaams natuurreservaat en domeinbos, een beschermd landschap en het gebied maakt deel uit van het habitatrichtlijngebied 'Bossen en heiden van zandig Vlaanderen Oostelijk deel'. De waardevolle natuur werd er hersteld met steun van het Europese LIFE programma.

De afwisseling in vochtigheid en voedselrijkdom maakt van het gebied een gevarieerd landschap dat centraal wordt doorsneden door de Linie, een historisch restant van de Spaanse successieoorlog in 1702. In het noorden vinden we de uitloper terug van de dekzandrug Maldegem-Stekene. Deze langgerekte droge dekzandrug is voedselarm en was voornamelijk aangeplant met dennen. Dankzij het project kleuren heide en heischrale graslanden opnieuw de voedselarme vlakte. Richting Linie vormen de natuurlijke kwel en de centrale depressie de ideale omstandigheden voor een permanent vochtig elzenbroekbos met typische kwelplanten zoals waterviolier. De depressie is een relatief vlak gebied met microreliëf en veel waterloopjes.

In het zuiden komt een tweede minder droge dekzandrug voor die eerder uit lemig zand bestaat. Het bodemgebruik bestaat hier uit een mozaïek van bos, akkers, graslanden en weekendhuisjes. In een groot begrazingsblok vormt de natuur een bomenrijke wastine. In het zuidoosten worden de dennenbestanden geleidelijk omgevormd tot een gevarieerd vochtig loofbos met hier en daar een open heideplek.

Langs de paden bieden soortenrijke bermen een verbindingroute voor tal van planten en dieren.

Ook voor de recreanten en het beheer werden heel wat acties ondernomen. We nodigen u uit om het gebied te verkennen en zo getuige te zijn van al het moois dat de natuur maakt van deze nieuwe uitgangssituatie.

Bocht in de Linie met grazige zone

Wat is natuurinrichting?

Natuurinrichting is het projectmatig en gebiedsgericht herstellen, ontwikkelen of behouden van waardevolle natuur door een gebied zo goed mogelijk in te richten en een geschikt milieu te laten ontstaan. De Vlaamse minister van Leefmilieu kan een natuurinrichtingsproject instellen en inrichtingswerken laten uitvoeren om waardevolle natuur in een gebied te behouden of om een geschikt milieu te laten ontstaan voor de fauna en de flora.

In Vlaanderen werken twee overheidsdiensten hiervoor samen: het Agentschap voor Natuur en Bos en de Vlaamse Landmaatschappij. De twee diensten maken samen plannen en documenten op van elk project en coördineren het studiewerk. Het ANB werkt het beleid uit, stuurt het project en zorgt voor de budgetten. De VLM verzorgt het secretariaat van het project, staat in voor de projectleiding en laat aannemers de terreinwerken uitvoeren.

LIFE en natuurinrichting hand in hand

Dankzij het natuurinrichtingsproject (2001-2010) en het LIFE project (2006-2009) werd opnieuw de juiste uitgangssituatie gecreëerd voor heel wat waardevolle vegetaties: zo werd het gebied vernat ten voordele van de elzenbroekbossen, werd de bodem geplagd ten voordele van heide en werden gebiedsvreemde bomen verwijderd zodat een spontane verbossing mogelijk wordt in het zuiden.

LIFE & NATUURINRICHTING

Wat is LIFE?

Het LIFE programma is een financieel instrument van de Europese unie. Doelstelling is om de lidstaten te helpen bij het toepassen van de Europese regels rond natuur en milieu. Elke lidstaat van de Europese Unie duidt in het kader van de Europese vogel- en habitatrichtlijn gebieden aan waar bijzondere plant- of diersoorten voorkomen of gebieden waar de hele leefomgeving (habitat) bescherming verdient. Al die gebieden samen vormen het Natura 2000 netwerk en worden hierdoor internationaal en duurzaam beschermd.

Kwetsbare habitats worden nog kwetsbaarder als ze in een te klein gebied worden teruggedrongen en afgesloten raken van andere waardevolle gebieden. Natura 2000 houdt er rekening mee dat een natuurgebied niet op zichzelf staat. Waardevolle projecten die worden uitgevoerd om gebieden in het NATURA 2000 netwerk nog beter te beschermen of in ere te herstellen, komen in aanmerking voor financiële steun. Ook het Stropersbos maakt deel uit van dit netwerk en is erkend als habitatrichtlijngebied. De herstelmaatregelen in het Stropersbos konden rekenen op Europese steun dankzij LIFE-Nature. Concreet houdt dit in dat 50 % van de kostprijs voor rekening van Europa is. Dankzij deze en Vlaamse budgetten via natuurinrichting werden de zeldzame elzenbroek- en heidehabitats opnieuw in ere hersteld. Een LIFE project heeft niet alleen financiële voordelen, er wordt ook veel belang gehecht aan openheid en communicatie. Dankzij het LIFE-Nature project zijn veel meer contactmomenten mogelijk, zowel lokaal als regionaal, nationaal en zelfs internationaal. Er zijn mogelijkheden om ervaringen uit te wisselen met andere projecten en de kennis over het gebied wordt verder verspreid. De ingrepen zijn inhoudelijk nog beter onderbouwd. LIFE was dus niet alleen een verderzetting van het natuurinrichtingsproject maar zeker ook een versterking.

Geschiedenis van het gebied

De gronden in het gebied worden al gedurende lange tijd bewoond en gebruikt. Op verschillende plaatsen in het gebied werden vondsten gedaan uit de steentijd, de bronstijd en de ijzertijd. De vroege bewoning is eenvoudig te verklaren. De hoger gelegen dekzandruggen boden bescherming tegen hoge waterstanden en mogelijke aanvallen. Vlakbij, in de depressie en langs de rivieroever, lagen grote open plekken op vochtige bodems die gemakkelijk als grasland te gebruiken waren.

Vanaf de tweede helft van de 8ste eeuw ging het bosbestand overall achteruit. Veebeweiding in de gemengde loofbossen vernietigde beuken en eiken, waardoor alleen grasheide met boomopslag van eiken en berken overbleef. Na het jaar 1000 verdween, vooral door schaaibeweiding, zelfs deze boomopslag, zodat vanaf toen grote bosvrije heidevlakten ontstonden en zich voortdurend uitbreidden.

Gevisualiseerde oude verdedigingswal (2009)

In de 12de-13de eeuw was het gebied opnieuw bebost en behoorde het tot het zogenaamde Koningsforeest dat toen meer dan de helft van het Land van Waas⁽¹⁾ bedekte. Na de Karolingische koningen werd het bos eigendom van de graven van Vlaanderen. De landsheren vatten het beheer en de bescherming van het woud ernstig op en ze lieten het beheer dan ook enkel uitvoeren door vertrouwelingen: 'de forestiers'.

Deze periode werd gevolgd door een periode van grote middeleeuwse ontginningen, die veel van het voormalige bos deed verdwijnen. De ontginningen werden zo ver doorgedreven, dat op het einde van de 16de eeuw en tijdens de 17de eeuw bijna geen grote aaneengesloten boscomplexen meer voorkwamen in het Waasland. Ook de Stropers waren op het einde van de 16de eeuw waarschijnlijk niet meer bebost, maar bestonden toen enkel uit meersen en akkers.

Tijdens de 16de, 17de en 18de eeuw leden de Lage Landen onder een voortdurende wisseling van heerschappijen. Ter verdediging van de zuidelijke grenzen van de 'Republiek der zeven Provinciën' werden er dwars door Staats-Vlaanderen linies gelegd. De Linie die voorkomt in Stropers, werd aangelegd rond 1702 onder impuls van de Fransen door de Markies van Bedmar als verdediging tijdens de Staats-Spaanse successieoorlog. Het oudere Fort Sint-Jan, dat waarschijnlijk rond 1585-1590 in opdracht van Alexander Farnèse, Hertog van Parma werd gebouwd, werd als een belangrijk steunpunt opgenomen in de Bedmarlinie.

Op de ferrariskaart (ca 1771-1778) is het bosareaal in het Stropersbos beperkt. Op de stuifzandruggen waren er heel wat wastines. De topografische kaarten die volgen op de kaart van Ferraris tonen een toename van het bosareaal. Soms worden kleinere stukjes tijdelijk of definitief terug omgezet naar akker of grasland (ook wel 'vaag' genoemd). Sinds Ferraris zijn dan ook maar een beperkt aantal percelen bos doorlopend bebost geweest.

Het einde van de ontginningsgolf situeert zich rond 1880. Tussen 1880 en 1895 werd op grote schaal herbebest. Reeds rond het midden van de 19de eeuw waren de meeste wastines verdwenen. De huidige bebossing en rabattenstructuur stamt vooral uit de late 18de en 19de eeuw. Het aangeplante naaldhout moest in het licht van de industriële revolutie dienen als mijn- en constructiehout. Tijdens WO I werd het 'Stropersbos' beheerd als middelhoutbos, tijdens het interbellum als hakhoutbos. Rond 1950 werden een aantal kale plekken in het bos omgevormd tot hakhoutbos.

(1) Het besloeg het hele grondgebied van de gemeenten Kemzeke, Sint-Gillis, Sint-Pauwels, Nieuwkerken, Sint-Niklaas, delen van de gemeenten Waasmunster, Belsele, Stekene, De Klinge, Kieldrecht, Vrasene, Haasdonk en verder noordwaarts over de tegenwoordige Belgisch-Nederlandse grens tot bij Hulst, waar het bos Hulsterlo, waarover de Reinaert spreekt, een uitloper van was.

Hoe zag het gebied eruit voor het project?

Rabatten

Perceel langs de Braemstraat voor de kapwerken (2007)

Voor de start van het project in 2001 bestond het gebied uit een lappendeken van verschillende vegetaties met ertussen scherpe grenzen. Het bosgedeelte was een verzameling overblijfselen van historische bosvormen. De percelering bestond uit onregelmatige tot vierkante blokken en ging voor een groot deel terug tot de grote middeleeuwse ontginningen uit de 17de en 18de eeuw. In de bosbestanden vallen ook de talrijke grachten en greppels op. Omdat het gebied eigenlijk te nat was, werden greppels gegraven om het water af te voeren, soms op nauwelijks enkele meters van elkaar. De aarde uit deze greppels werd op de ruggen (rabatten) gegooid, zodat de groeiplaats hoger en droger kwam te liggen. Hierop werden dan lange rijen bomen of struiken aangeplant die als hak- of middelhout werden beheerd.

In de 19de en 20ste eeuw werden in Stropers ook op grote schaal dennen aangeplant. Dun hout moest, in het licht van de industriële revolutie, dienen als mijn- en constructiehout. Een groot deel van het gebied bestond dan ook uit saaie donkere dennenbossen zonder ondergroei.

Een ecohydrologische studie wees bovendien uit dat het gebied verdroogd was ten opzichte van de 17de en het begin van de 20ste eeuw. De structuur en samenstelling van de elzenbroekbossen was op een aantal plaatsen sterk achteruitgegaan door de lagere grondwaterstanden, vooral in de zomer. Het greppel- of rabattensysteem zorgde er ook voor dat het opkwelend grondwater onmiddellijk werd afgevoerd. Hierdoor verdwenen ook de typische kwelvegetaties.

De kleine en geïsoleerde open plekken in het bos met relictten van heide en heischrale graslanden hadden het hard te verduren door het dichtgroeien van het bos. Het gevoerde beheer kon de berkenopslag en de verbraming niet bijhouden. Her en der verdrongen exoten de inheemse boomsoorten. Door een beperkte aanduiding van wandelpaden gebeurde de zachte recreatie ongestructureerd en was het gebied niet aantrekkelijk voor het grote publiek.

Hak- en middelhoutbestand

Hakhout bestaat uit loofboomsoorten die op geringe hoogte en op gezette tijden worden afgehakt (afgezet) voor het hout. De slapende knoppen aan de overgebleven stam lopen vervolgens weer uit, waarna de cyclus opnieuw begint. Van oudsher vond hakhoutbeheer op de droge zandgronden plaats. Middelhoutbos bestaat uit twee etages: een onvolledige bovenetage met hoogstammige bomen, met een onderetage van hakhout. De hak- en middelhoutbestanden bestaan vooral uit eik, berk en zwarte els.

Waarom dit project?

Dankzij de variatie in hoogte, vochtigheid en voedselrijkdom kan er in het gebied heel wat waardevolle natuur ontwikkelen, zoals elzenbroekbossen, droge en vochtige heide, heischrale graslanden, structuurrijke eiken-berkenbossen ... Van deze waardevolle vegetaties waren voor het project nog wel relictten terug te vinden, maar ze waren vaak versnipperd of slecht ontwikkeld. Hierdoor ging ook de soortenrijkdom achteruit. De belangrijkste oorzaken waren de verdroging, het ontbreken van beheer, een niet geleide recreatiedruk en onaangepast gebruik (productiebos, akkers, intensieve weilanden ...).

De doelstellingen van het project lagen dan ook voor de hand: de versnippering tegengaan en opnieuw de juiste uitgangssituatie creëren voor de verloren gegane natuur. Het project focuste zich enerzijds op het maximaal ontwikkelen van de natte elzenbroekbossen en anderzijds op het herstellen van heidevegetaties en heischrale graslanden.

Er wordt gestreefd naar een afwisselend landschap waar alles naadloos in mekaar overgaat: boskernen, lichtrijke open plekken, struwelen, graslanden ... aan de natte bosvegetaties wordt een nieuwe kans gegeven door het herstellen van het oude waterpeil. Dit is een landschap dat in de middeleeuwen heel algemeen was, maar dat nu zelfs

op Europese schaal zeldzaam is geworden. In de middeleeuwen werden de voedselarme zandgronden intensief gebruikt voor beweiding en ontstonden uitgestrekte heidevlakten. De vochtige gronden waren meteen moerassen waar het bos zich ongestoord kon ontwikkelen.

Later werden deze gronden door allerlei ingrepen ook op andere vlakken bruikbaar: dankzij drainage en (kunst)mest kon er aan landbouw worden gedaan op de voedselarme zandgronden, dankzij de aanleg van rabatten kon er ook aan bosbouw (hak- en middelhout) gedaan worden op vochtigere gronden. Bovendien zorgde ook algemeen de zure regen voor een continue aanvoer van stikstof waardoor ook algemeen alles verruigde en zodoende de voedselarme situatie verloren ging.

Dit alles zorgde ervoor dat heide, heischrale graslanden en natte bosvegetaties in heel Europa zeldzaam werden. Door opnieuw de goede uitgangssituatie te creëren, kan dat landschap zich hier opnieuw ontwikkelen.

Ook de recreanten werden niet vergeten. Naast een aantal wandelpaden werd ook een andersvalidenpad, een laarzenpad, een speelzone en een ruiterspad aangelegd.

Wat gebeurde er tijdens het project?

1. Perceel voor de kapwerken.
2. De Harvester kapt en verwerkt de bomen in één beweging.
3. Kruin- en stamhout worden op richels gelegd.
4. Een kleine kraan ruimt het hout op.
5. Het kruinhout wordt verhakseld, de stronken worden verwijderd.
6. De voedselrijke strooisellaag wordt weggenomen (= plagen)
7. en een nieuwe uitgangssituatie wordt gecreëerd.
8. Is dit binnenkort een algemeen beeld?

Wat gebeurde er tijdens het project?

Bij de uitwerking van de maatregelen werd niet over één nacht ijs gegaan. Aan de geplande werken ging heel wat onderzoek vooraf. Zo gaf een ecohydrologische studie uitsluitsel over de verdroging die in het gebied aan de gang is. Op basis van een grondwatermodel, bodembemonsteringen, oude kaarten, grondige vegetatieopnames, luchtfoto's en grondgebruik werd de vroegere situatie in kaart gebracht. De kans om de oorspronkelijke vegetatie er opnieuw te laten ontwikkelen, werd ook telkens ingeschat. Op basis van al deze gegevens werden voor enkele deelgebieden specifieke streefbeelden vastgelegd. Tijdens het project werd opnieuw een goede uitgangssituatie gecreëerd waarna de natuur opnieuw haar gang mag gaan en waardevolle vegetaties zich kunnen ontwikkelen.

Permanent vochtig tot nat bos door herstel van het historische waterpeil

Elzenbroekbossen komen voor in vochtige gebieden. Door de verdroging is dit type bos sterk achteruitgegaan. Door het waterpeil met stuwen en dammetjes op het oude niveau te brengen, zullen deze elzenbroekbossen zich op veel plaatsen opnieuw spontaan kunnen herstellen. Naast stuwen op de Linie en de Maatbeek houden ook dammetjes verspreid in het gebied het water langer op om zo het 'nat' seizoen te verlengen. De verdroging van het gebied vormt vooral een probleem in de droge zomerperiode en het is precies dan dat de stuwen en dammetjes hun werk zullen doen. De verhoging van het waterpeil luidt het proces van spontane bosvorming in. Zo zullen er in het loofbos ten noorden van de Linie meer bosjes opduiken met zwarte els, opgefleurd met dotterbloem en waterviolier. Ten zuidoosten van de Linie zullen ook elzen geleidelijk de plaats van naaldbomen innemen. Op de hoofdwaterlopen knippen vistrappen het totale hoogteverschil in kleinere stukken zodat vissen, die stroomopwaarts zwemmen, dit hoogteverschil makkelijker kunnen overbruggen. De verhoging van het waterpeil wordt in twee fasen en over een periode van vijf jaar uitgevoerd.

De rabatstructuur blijft behouden en wordt ingezet om de vernatting te bewerkstelligen. Door in de greppels dammetjes te bouwen met zandzakjes, wordt het water er langer opgehouden. De hoogte van elk van de 39 dammetjes is zo gekozen dat het regenwater nog geleidelijk wordt afgevoerd terwijl het kwelwater (grondwater dat spontaan uit de bodem omhoog komt) opnieuw de wortelzone van de planten zal bereiken. Hierdoor zullen specifieke kwelplanten zich al snel weer in het gebied vestigen.

Het stilstaande water zal langzaam verlanden waardoor de rabatten geleidelijk aan minder hoog worden. Dit opent mooie perspectieven voor watervegetaties. De talrijke grachtjes zullen een grote variatie aan waardevolle watervegetaties herbergen en zorgen voor heel veel overgangen van nat over vochtig naar droog.

Streefbeelden

- Heischrale wastine met boskernen
- Permanent vochtig tot nat bos
- Droog tot vochtig gemengd bos
- Bomenrijke wastine
- Creëren van lichtrijke bermen
- Open grasland

- Noordelijk begrazingsblok
- Zuidelijk begrazingsblok

Maatregelen

- Kaalkappen en ontstronken
- Ontstronken
- Selectieve kap
- Verwijderen spontane opslag
- Verwijderen van het strooisel

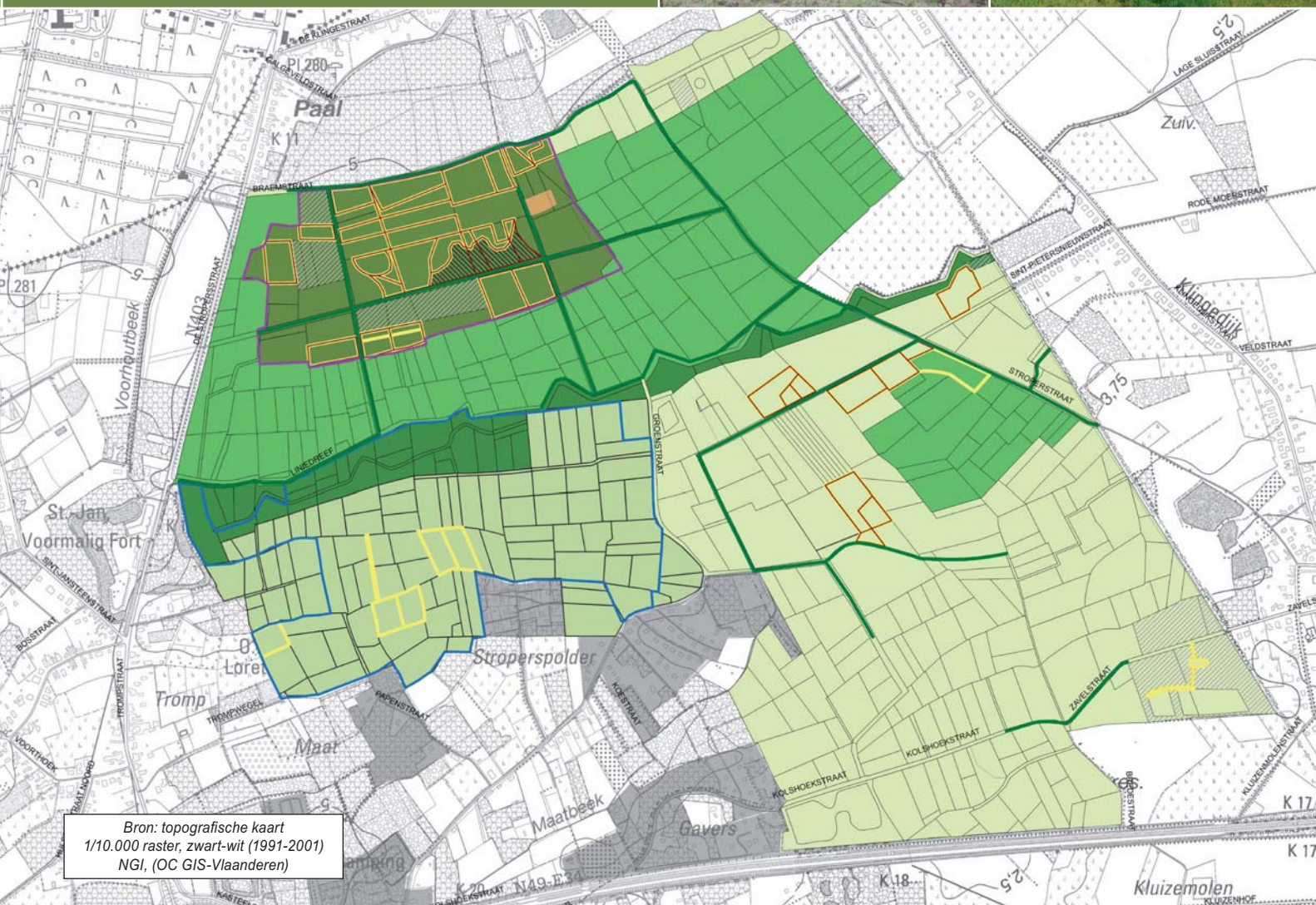

Heischrale wastine: eerherstel voor heide en schrale graslanden

Her en der in het noordelijk begrazingsblok getuigden plekken met heide van het uitgestrekte heidelandschap van weleer. Al tientallen jaren hielden kiemkrachtige zaden zich schuil in de droge en voedselarme bodem. De dikke strooisellaag van de aangeplante naaldhoutbossen maakte de kieming onmogelijk. Daarom werd op deze plaatsen het naaldbos geroid, werden de stobben geruimd en werd de strooisellaag afgeschraapt, zodat enkel de zandige voedselarme bodem overbleef. Zo ontstond een ideale situatie voor heide en heischrale graslanden. In dit open landschap werden her en der groepjes bomen gespaard, zodat een heischrale wastine met boskernen kan ontstaan. Jaarlijks zullen schapen voor een korte periode dit landschap 'grondig' begrazen en zo de bodem verder uitputten. Ze zorgen ook voor een natuurlijke dynamiek waardoor een mozaïeklandschap kan ontstaan met kleine boskernen die geleidelijk overgaan in een open vlakte met heide en heischrale graslanden. Om begrazing mogelijk te maken, werd een voor wandelaars toegankelijk begrazingsblok ingericht.

Bomenrijke wastine: spontane bosontwikkeling in het zuidelijke begrazingsblok

Het zuidelijk begrazingsblok bestond voor een groot deel uit weilanden en akkers. Hierdoor is de bodem rijk aan voedingsstoffen en zijn de slaagkansen voor heide eerder klein. Daarom ligt de nadruk hier op bosontwikkeling waar grote grazers (Gallowayrunderen, paarden ...) zorgen voor een natuurlijke dynamiek. Een aantal percelen met gebiedsvreemde bomen werden gekapt, waarna ze spontaan opnieuw kunnen verbossen. De dieren krijgen binnen dit gebied vrij spel waardoor een gevarieerd vlekkenpatroon kan ontstaan.

Droog tot vochtig gemengd bos: actieve bosomvorming

In het zuid- en noordoosten van het gebied laat de vernatting zich minder voelen en zal er minder spontane bosomvorming plaatsvinden. Om ook hier een gevarieerd natuurlijk gemengd bos te krijgen, is een actieve bosomvorming nodig. Op geregelde tijdstippen over een periode van 25 jaar, vastgelegd in het beheerplan, zullen er op beperkte schaal kappingen en dunningen plaatsvinden, waarna de open plekken spontaan kunnen verbossen. Zo zullen de eentonige naaldhoutaanplanten geleidelijk plaats maken voor een structuurrijk gemengd bos. Ook in deze zones is de kans groot dat heide en heischrale graslanden zullen verschijnen. De nog kiemkrachtige zaden in de bodem zullen kunnen profiteren van deze nieuwe open plekken. Een aantal percelen met heel goede kansen voor heide werden nu reeds gekapt en zullen permanente open plekken in het bos vormen.

Vijvers krijgen een natuurlijk kleedje

De vroegere visvijver aan de E34 en de vijvers in het zuidoosten (aansluitend bij de speelzone) krijgen samen met hun omgeving een grondige opknapbeurt. De oevers kregen een nieuw profiel waarna een natuurlijke vegetatie zich kan ontwikkelen.

Opknapbeurt voor de Bedmarlinie

De Bedmarlinie langs de Belgische-Nederlandse grens is een langgerekte herinnering uit de 18de eeuw aan de strijd tussen de Spanjaarden en de Nederlanders. De Linie bestond uit een gracht met er achter een verdedigingswal. Op regelmatige afstanden (ca 250 meter) werd op dezelfde manier een driehoekige uitsprong aangelegd, een redans. Een redans zorgde ervoor dat de aanvallers van op meerdere punten te bestoken waren. Na de vrede van Utrecht in 1713 mochten de landbouwers de Linie opnieuw in gebruik nemen, waardoor de typische vorm op veel plaatsen verdween. Hier in het gebied is de vorm vrij goed bewaard gebleven. Aan het boshuis wordt de verdedigingswal over korte afstand (35 m) hersteld. Een knuppelpad leidt naar de constructie die toegankelijk zal zijn voor wandelaars. Ook het Fort Sint-Jan uit de 16de eeuw herinnert aan de strijd tussen de Spanjaarden en de 'Staatse Nederlanden'. Op twee doorkijkplaatsen kan u voortaan een blik op de walgracht werpen. Deze maatregel werd uitgevoerd in overleg met de eigenaar.

Meer licht in de wegbermen

Vaak werpt het bos langs de dreven een schaduw over de wegbermen en zijn de overgangen tussen bos en open ruimte abrupt en scherp. Een geleidelijke overgang van grasland over struikgewas naar bomen is nochtans veel interessanter voor tal van planten en dieren (kleine zoogdieren, vlinders, insecten ...). In de bosrand (de mantel) groeien soorten die de beschutting van het bos nodig hebben, maar tegelijk ook van behoorlijk veel licht houden. Aan de uiterste rand (de zoom) waar het bos overgaat in grasland, huizen plantensoorten die wat minder goed tegen betreding kunnen. De berm langs de weg werden daarom aangepakt. Door ze plaatselijk open te maken en gepast te beheren, krijgen de berm meer licht, zodat interessante vegetaties hier hun stek kunnen vinden.

De eerste resultaten: boomleeuwerik en heide keren terug

Boomleeuwerik

Struikheide

In mei 2008 waren de werken in het Stropersbos nog volop aan de gang toen de eerste resultaten al merkbaar werden. In de kaalgekaptte percelen (voormalig grove den) werd een broedgeval van de boomleeuwerik gesignaleerd. Vanzelfsprekend werd hiermee rekening gehouden en werden de plagwerken tijdelijk opgeschoven naar een andere zone.

Ook de heideplantjes lieten al snel van zich horen. Nauwelijks enkele maanden na de start van de plagwerken werden de eerste kiemplantjes gesignaleerd op de pas geplagde percelen. Onnodig te zeggen dat alle medewerkers deze eersteelingen met grote trots bewonderden.

Als je op een warme zomerdag door het bos en de open percelen struint, kan je duidelijk merken dat de veldkrekel best tevreden is met de recente ontwikkelingen. Overal is dan het gezang van de veldkrekel te horen, een zuiders sfeertje!

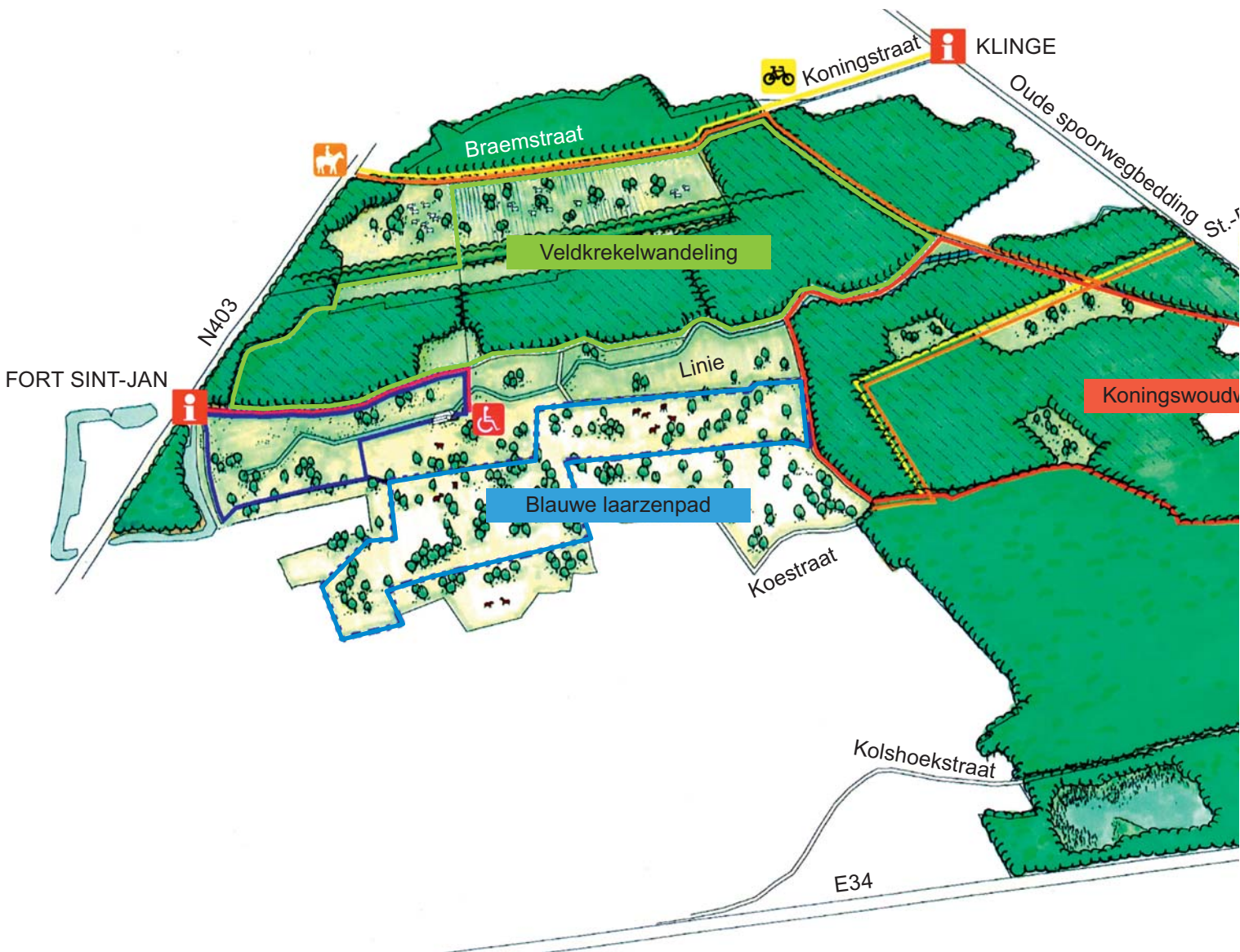
*De **boomleeuwerik** lijkt op de meer algemene veldleeuwerik, maar is te onderscheiden door de kortere staart, de duidelijk zichtbare wenkbrauwstreep en het ontbreken van witte staartzijden. Het nest wordt op de grond gebouwd in de buurt van een boom die door het mannetje als zangpost of uitkijkpost gebruikt kan worden. Het voedsel van de boomleeuwerik bestaat voornamelijk uit insecten en andere kleine dieren. Meestal zult u de boomleeuwerik eerst horen zingen voordat u hem ziet. Tijdens de zang zweeft hij in grote kringen boven zijn territorium. Aan het einde van de zang laat hij zich in een spiraalvlucht naar beneden glijden. De boomleeuwerik is een vogel die zich vooral ophoudt op de droge zandgronden en dan het liefst op heideterreinen met struiken en verspreid staande bomen.*

*De **veldkrekel** leeft in droge, licht begroeide plaatsen, zoals heidelandschappen. Ze graven een holletje onder graspollen of plantenwortels. Voor het hol wordt een soort podium vrijgemaakt waar de krekel kan zonnen, vrouwtjes lokken en tjirpen, bij verstoring kan hij zich snel verstoppen. Ze schuilen ook in het hol bij slecht weer en sluiten het af aan het begin van de winter om erin te overwinteren. De zang is een rollend helder geluid. De veldkrekel komt nog maar op een paar plaatsen in Vlaanderen voor, onder andere hier. Sinds de werken is hun aantal spectaculair toegenomen.*

Recreatie in het Stropersbos

De nieuwe inrichting van het gebied leidt het recreatief medegebruik in goede banen. Zo zullen op het centraal gelegen wandelpad verschillende lussen aansluiten. Waar nodig werden de wandelpaden opgehoogd of werd er een knuppelpad aangelegd. Verder geeft een pad - van het fort Sint-Jan tot aan de Linie - ook aan personen met een beperkte mobiliteit de mogelijkheid om van het gebied te genieten.

Tussen de bestaande ruiterroutes werden er twee verbindingen voorzien en de Nobelfietsroute werd door het Stropersbos omgeleid. Ook het fietsknooppuntennetwerk doorkruist het gebied. Een aantal auto-, ruiter- en langeafstandsroutes maken een tussenstop in het Stropersbos. Nabij het Kalf is er een speelzone met natuurlijke speelelementen als boomstammen en stronken in een reliëfrijke omgeving. Ten slotte werden de gebiedstoegangen (Fort Sint-Jan, Klinge en 't Kalf) opgefrist. De drie ingangen werden uitgerust met een fietsenstalling, een picknicktafel en infoborden. Ook op andere plaatsen in de Stropers werden er infoborden geplaatst.

Klaphekjes
in het zuidelijk begrazingsblok

Schapebegrazing
in het noordelijk begrazingsblok

Begrazing door Galloway runderen

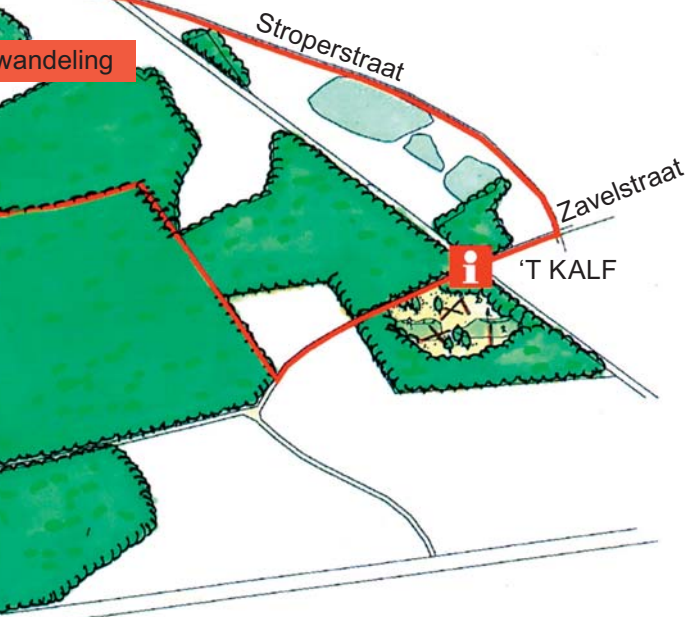
Gebiedstoegang Fort Sint-Jan

Pietersnieuwstraat

wandeling

Speelzone met natuurlijke speelelementen

Wandel-, fiets- en ruiterspaden

De **groene wandellus** of Veldkrekkelwandeling (4,2 km) is het centrale wandelpad in het gebied. Deze wandeling leidt u langs de heischrale graslanden in het noordelijk begrazingsblok, de permanent vochtige elzenbroekbossen, het dynamische landschap in het zuidelijk begrazingsblok en de cultuurhistorische Linie.

De **rode wandellus** of Koningswoudwandeling (4,2 km) start aan 't Kalf en leidt u langs het zuidoosten van het gebied. U wandelt door het vochtig gemengde loofbos met open heideplekken en langs het zuidelijk begrazingsblok. U kan de rode en groene lus ook gemakkelijk combineren.

Langs het blauwe laarzenpad (3,8 km) maakt u pas echt kennis met de dynamische bomenrijke wastine in het zuidelijke begrazingsblok. Neem de naam gerust letterlijk, laarzen zijn een must. Door het volgen van de lichtblauwe lus (0,7 km) kan u kort kennis maken met het zuidelijk begrazingsblok en de gereconstrueerde wal langs de Linie. Deze lus kan u gemakkelijk combineren met de groene wandellus.

Andersvaliden kunnen de paarse route (2 km) volgen tot aan het zuidelijk begrazingsblok en de gereconstrueerde wal langs de Linie. Deze route is ook voor rolstoelen goed toegankelijk.

Ruiters kunnen terecht op de twee verbindingroutes. Ook fietsers zijn welkom op de geselecteerde paden.

1943 - Simonne Begyn met vriendinnen Anna Suy (vooraan rechts), buurmeisjes uit de Koestraat (achteraan rechts)

Heel wat mensen hebben mooie of bijzondere herinneringen aan Stropersbos. Hierna volgt een greep uit de verhalen die wij ontvingen.

Stropersbos tijdens Wereldoorlog 2

... Mijn verhaal begint bij de bezetting van de Duitsers dus mei 1940, ik was toen zes jaar. We waren pas twee of drie dagen bezet toen er op school gefluisterd werd dat er een vliegtuig was geland en nog wel een van de Belgische luchtmacht net naast het Stropersbos op een grasland van de familie De Paepe. Als dat geen groot nieuws was voor ons. Toen de school uit was om vier uur vlug naar huis en zeer vlug gaan kijken. En inderdaad, daar stond het vliegtuig met de bekende ronde driekleur van België. We hebben toen voor 't eerst een echt vliegtuig gezien - het was wel verlaten - en hebben er verschillende malen rondgelopen, een echte belevenis!

Ik was bij de scouts en wij liepen elke zondag, bij goed weer, al zingend naar de Stropers, daar speelden wij spelletjes. De Duitse soldaten hadden op het kruispunt van de Stropersstraat een houten wachthuis gebouwd, maar de scouts hebben ze altijd ongemoeid gelaten.

In die tijd was er ook een schaarste aan stooksels en aangezien toen bijna iedereen een hok met een varken erin had, moesten er patatten gekookt worden. Er werden ieder jaar in de Stropers percelen hout verkocht. Dat ging op een bepaalde dag met een deurwaarder, die ter plaatse verkocht per opbod. De percelen werden afgebakend door de smalle slootjes die daar tot op heden nog altijd zijn. De loten werd dan geboden aan 100-200 of 300 frank naargelang wat voor hout en hoeveel er op stond. Het was altijd loofhout, want de sparren dienden voor de mijnen. Maar toen kwam de strenge winter van 1942-1943, die was lang en zeer koud. Dan was er bij de bevolking geen houden meer aan. Het Stropersbos moest eraan geloven. De bevolking kapte het bos helemaal af. Elke spar en boom ging voor de bijl en van het Stropersbos was niks meer te zien. Vanaf de Klingedijk kon men de mensen over de provinciale baan van de Paal naar de Tromp zien rijden. Het bos was zo plat als een polder! Enkel de Mastendreef die dwars door het bos loopt, werd niet geraakt. Als dat geen zicht was! ...

Willy Herdewel (De Klinge)

Een huisje in het Stropersbos

Het huisje staat er nog, helemaal alleen midden in de bossen. Het was het huisje van peteren en Mit. Onze peteren was er boswachter, door de bossen liep een waterloop, de Linie genoemd. Er waren mooie dreven, de Mastendreef, Tunneldreef en nog veel meer. Mijn pa heeft er jaren gewoond, samen met zijn broers en zussen. Na zijn huwelijk zijn we na jaren op het Kalf gaan wonen, en dan waren weer de bossen niet ver weg. We brachten daar onze vakantie door, samen met nog veel kinderen van het Kalf. We maakten diepe putten, maar als er een tractor door moest, moesten we alles weer dicht doen. Wat we zeker elke zomer deden was sparrennoten rapen, zakken vol. Dat was om in de winter de kachel aan te maken. Als we 's avonds naar huis moesten komen, floot onze pa op zijn vingers. We wisten dan dat het eten klaar was. Het was een fijne tijd. Nu nog fietsen we regelmatig door de bossen. Het is en blijft een mooie herinnering.

Op onze peteren zijn doodsprentje stond te lezen:

*De bossen stonden zacht te wenen op deze natte winterdag
Rondom het huis waar Jan, tevreden nu 't woelig leven was gestreden,
voor eeuwig stil te rusten lag.*

Yvette Palmkoeck (Holstraat 20 - Sint-Gillis-Waas)

Een zalige kindertijd

... Ik ben opgegroeid in de wijk De Paal. Als klein ventje werd ik dikwijls meegenomen door "tante Stien" die naast ons woonde om te gaan wandelen in "den bos van Paep" dat vlak achter ons ouderlijk huis ligt, gescheiden door de Galgenveldstraat die eertijds uitkwam op het Galgenveld van Hulst. Volgens mijn vader liep evenwijdig met deze straat ook een brede gracht die indirect aansloot op de Gentse vaart en waar in zijn kindertijd vissen in rondzwommen.

Van daar ging het naar de Bramenstraat waar toen nog de schaapherder voorbij trok. Zo wandelden we richting De Klinge. Op het einde van de Bramenstraat sloegen we dan linksaf, richting Het Kalf. Daar lag aan de rechterzijde, ongeveer aan het einde van de Mastendreef, een brede waterpartij die men de Hondenput noemde - hier werden naar verluid jonge honden en katten in een zak verdrongen.

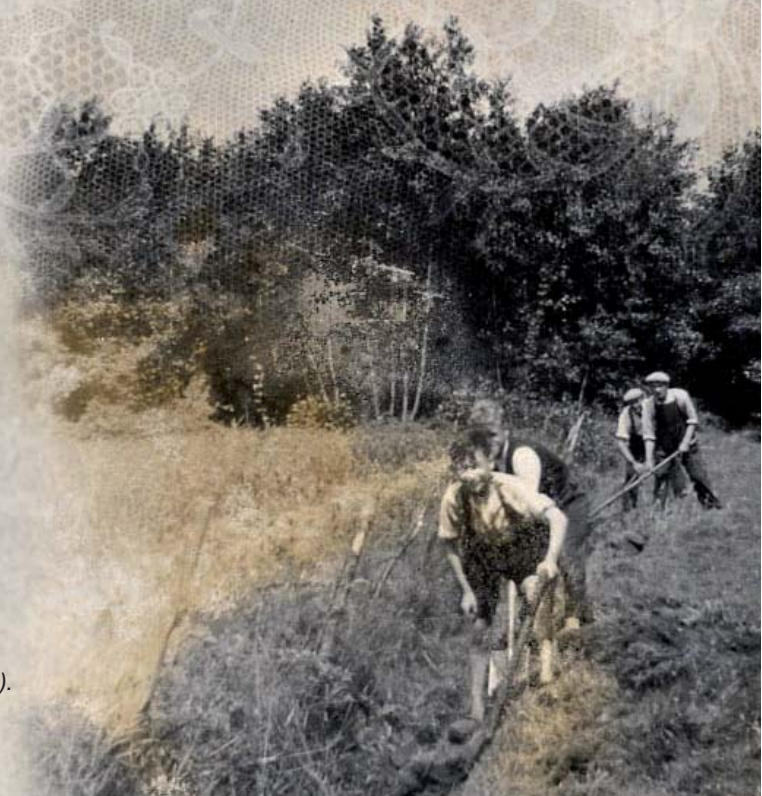
Als we iets ouder waren gingen we in de grachten links en rechts van deze eeuwenoude weg "oepadoelen" (kikkervisjes) vangen.

De Stropersbossen waren meestal verboden terrein - ik kan mij nog goed herinneren dat we werden achternagezeten door de boswachters op hun fiets en zowat onze longen uit ons lijf moesten lopen om uit hun handen te blijven. Ook gingen we dikwijls op zoek naar vergiftigde eieren die werden uitgelegd om de natuurlijke vijanden van de fazanten te bestrijden. Het heeft ook één maal gebrand op een "vaag" die aan de rechterzijde lag aan het einde van de Bramenstraat, juist in het begin van het Stropersbos. Thuis zagen we een smalle rookpluim die loodrecht uit het bos opsteeg - het moet op een zondag geweest zijn. De brandweer diende zijn water te halen uit de "put van Paep", een grote waterput die gegraven was geweest om water te verkrijgen voor het roten van vlas. Toen we daar als jonge gastjes gingen kijken, kregen we van de brandweer materiaal in de handen gestopt om het vuur te doven. ...

... Het water van de roterij werd vroeger ook via een gracht langs de Bramenstraat afgevoerd. Dat leverde natuurlijk onverhoopt plezier op maar soms ook een (stinkend) nat pak. Tante Stien heeft zich ooit eens misrekend toen ze de gracht wilde oversteken en is er dan achteruit ingesukkeld.

Theo Vereecken

*Grachten ruimen; Jêrome Begyn (vooraan), Pietje Dekkers (achteraan).
De twee middelste mannen: Meneer Schepper en zoon (1944)*

Sporten in Stropersbos

Sinds augustus 1968 ben ik aangesloten bij atletiekclub KAA Gent (vroeger zei men "De Gantoise"). Als inwoner van Sint-Gillis-Waas was dit niet zo evident om lid te worden van een Gentse club. Mijn moeder was afkomstig van de streek Gent - Oudenaarde en bij een familiebezoek aldaar en een oefenwedstrijdje (parkloop in Gent) was de beslissing snel genomen.

Als inwoner van Sint-Gillis-Waas moest ik op zoek naar een geschikt trainingsparcours en zo werden de Stropers mijn dagdagelijkse trainingspartner. Elke weg, elk paadje, boompje of plantje kon ik blindelings vinden. Met een "geleend landmeterwiel" ging ik alles afmeten om in mijn trainingslogboek de exacte afstanden te kunnen noteren en door te geven aan mijn toenmalige trainer.

Honderden mensen die maar iets met de atletiek te maken hebben, zijn samen met mij de Stropers komen verkennen. Ik nodigde daar iedereen voor uit. Zelfs de aankoop van mijn bouwgrond en later het huis erop liggen vlak bij de Stropersbossen (Sint-Pietersnieuwstraat).

Sinds jaren geef ik looptraining en coördinatie aan verschillende topsporters en clubs in de streek. De fysieke voorbereidingen naar het seizoen toe gebeuren dan weerom in de Stropersbossen.

Ik mag dus duidelijk spreken over een enorme "liefde" voor de Stropersbossen. Dat er nu in de komende jaren beheerswerken en andere aanpassingen gaan gebeuren stemt mij uiteraard bijzonder gelukkig. Laat ons deze "groene long" behouden en respecteren en we kunnen misschien aan onze kinderen en kleinkinderen toch nog een klein beetje natuur nalaten.

In al die jaren heb ik ook veel meegemaakt in deze bossen. Als ik daarover begin te vertellen dan zit je wel voor enkele uren stil te luisteren.

Marc Hoste

Een bos als speeltuin

Ik was nog een jong schoolkind in de late jaren '70 toen mijn opa, verkleed als Sinterklaas, op een koets uit het Stropersbos gleed. Het was een winterse Sinterklaasdag, de sneeuw kleefde aan alle takken en lag dik bezaaid op de grond. Alle kinderen uit de Sint-Pietersnieuwstraat liepen de koets uitgelaten tegemoet. Spijtig genoeg mocht ik er niet bij zijn die dag omdat ik de stem van mijn opa zou herkennen, maar van de foto's en verhalen weet ik dat het een speciale dag moet geweest zijn voor de kinderen van de straat die uitmondt in het Stropersbos.

In die tijd was er nog geen sprake van het geasfalteerde fietspad dat grenst aan het Stropersbos. Nee, het oude treinspoor lag er nog en wij fietsten naast de treinbilzen of balanceerden op de sporen. Af en toe viel één van de buurjongens op de sintels en het was op de tanden bijten als de steentjes er nadien één voor één moesten uitzweren. De netels prikten onze be-

nen tijdens het voorbijfietsen, maar dat gaf niet, want zo was dat nu eenmaal. Tot op de dag van vandaag heet dat fietspad nog altijd "de spoorweg" voor mij. Net zoals één van de dreefjes, dat uitkomt op de spoorweg, nog steeds "de koekoek" heet.

Aan het begin van het Stropersbos lag ons crossparcours. Een rechthoek putten en heuveltjes waar we naar hartelust konden racen met onze BMX of gewone kinderfiets die ook voldeed. In de zomer speelden we tot 's avonds laat politie en boef in dat eigenhandig gegraven crossparcours. De muggen konden ons niet deren. Dat crossparcours is niet meer, van het door ons platgereden pad is nu niks meer te zien.

In augustus was het tijd om braambessen te plukken. Achter "de bank", die er trouwens nog altijd staat maar ondertussen werd gemoderniseerd - de eerste bank die je tegenkomt als je vanuit de Sint-Pietersnieuwstraat het bos inwandelt - vond je grote braamstruiken. We kwamen thuis met een volle emmer en ik was altijd teleurgesteld dat er maar 1 of 2 potjes confituur gemaakt konden worden van een hele emmer bramen, uren plukken en armen en benen vol schrammen. Maar dat vergaten we meteen als we de lekkerste confituur ooit proefden.

We hebben vaak kampen gebouwd tussen omgevallen bomen of struikgewas. Begin 1990 raasde een enorm hevige storm over België die ook serieus huis hield in het Stropersbos. Zo had ik het bos nog nooit gezien: overal lagen ontwortelde of geknakte bomen. Het was behoorlijk spannend om tussen al die bomen en takken door te kruipen. We zaten uren te babbelen op een omgevallen eik.

Hoeveel kinderen kunnen zeggen dat ze een bos in hun achtertuin hadden om in te spelen?

Lies Van de Velde

Belevenissen in de Stroopers 1936-1945

Toen wij met onze verhuiswagen naar de Stroopers vertrokken, vroeg mijn moeder: "Wij gaan dat bos toch wel vinden zeker en vanavond aankomen?" Mijn vader stelde haar gerust, noemde enkele steden die wij moesten passeren, de grote baan naar Hulst en de straat met vooraan een heel dikke beuk, daar is het: de Koestraat.

De Koestraat was geen straat maar een dichtgegroeide dreef met overhangende takken, veel distels en netels, en vooral diepe kuilen. De bestuurder van de wagen kon er niet mee lachen. Hij ging die rit zijn hele leven niet vergeten, zei hij ...

Onze eerste nacht in dat vieze huis was zeer rumoerig. Wij hoorden de ratten boven rond koersen, of deden ze aan ballet? En zelfs piepen, maar dat piepen "was van de muizen" zei mijn grootmoeder, die bij ons inwoonde. Zij moest mij de hele nacht omarmen, zo bang was ik. De heer Stien Gijssels ging ons vinden had hij gezegd bij onze aankomst en waarlijk, hij vond ons. 's Nachts kwam hij langs, bonkte op de deuren en luiken en rammelde aan de deurklinken. Na vier nachten was mijn vaders geduld op, sloop naar buiten met zijn geweer, en schoot in de lucht. Een harde knal weerklonk, maar het hielp. Dat ventje dat ons pestte tot in de overtreffende trap, liet ons met rust.

De grootste zorg van mijn moeder was een school vinden, een bakker en een kruidenier. Dat laatste was geen probleem, bij de kruidenier kon je ook brood kopen, een meevaller dus.

Lisette Braem op de tromp, die tegenover de winkelier woonde, ging naar school in de Hellestraat in Stekene hoorde mijn moeder. Dat was een richtingaanwijzer. Dezelfde dag werd ik ingeschreven bij de zusters van de meisjesschool, mijn broer in de jongensschool. Tot het achtste studiejaar zat ik met Lisette in dezelfde klas. In dat mooie kerkje in de Hellestraat deden wij onze eerst communie, onze plechtige communie op 24 maart 1942.

Pietje Dekkers kwam zich aanbieden, hij was aangeworven om te helpen in de bossen, en was zo getuige van moeders val in de dreef. Zij was met haar fiets in een greppel gereden, die je niet kon zien door het hoge gras. Dit was de aanzet en begin van opruiming in de Stroopers. Een goed berijdbaar fietspad, een brede weg voor paard en kar, alsook voor auto's was het resultaat. De Koestraat was weer een straat, een openbare straat zoals op de stafkaart is aangegeven ...

Het bos is in de eerste plaats een belangrijke leverancier van grondstoffen. Op droge gronden werden dennen geplant. Naaldbomen (*Epicea*) werden om de 40 à 50 jaar gekapt of gezaagd. Bij grote bestellingen door de dijkbouwers, mijnindustrie of papierindustrie, bijwijken ook het leger, kon je met het permanente bosinventaris, door mijn vader opgesteld, zien welk bos daarvoor in aanmerking kwam. De ontginning (kappen en uitslepen) vroeg veel tijd, vooral het pellen, als dat

door de koper werd gevraagd. Het uitslepen nam Henri Drumont voor zijn rekening, kwam met zijn span en dissel voor het zware werk en stapelde de dennen tot zeven lagen op elkaar aan de rand van het bos of in de dreef. Henri Drumont was ook kolenhandelaar en woonde op de Klinge in de Statiestraat. Zijn drie dochters werden mijn vriendinnen ...

De kameraadjes van mijn broer Jérôme waren schooljongens van zijn klas. Sooike Verlinden en Gustaaf Billiet. ... Gustaaf kon tegen alles. Gescheurde broek, gekwetste benen en handen. Hij maakte van dat alles geen punt. De twee vrienden waren in de bossen niet weg te jagen. Zij zochten en vonden er alles, zoals wespennesten. Mijn vader heeft zo elf wespenfamilies verdelgd, die de jongens hadden gevonden. Maar hun onderzoek ging meestal naar vogelnestjes in bomen en struiken. De vogelverblijffjes werden heel voorzichtig gekeurd. Zijn er al eitjes? Hoeveel? Hebben ze stipjes? Welke kleur? Aan deze herkenningstekens kenden ze de bewoners. Was er twijfel dan namen ze het boek ornithologie. De nesten van grote vogels bevonden zich meestal in hoge bomen en dan was het klimmen, met een touw ging dat opperbest. Lus rond hun voeten en dan omhoog tot bij het nest. Naar beneden zakken was een ander paar mouwen, kousen kapot, broek of vest zoniet de blote benen geschramd, zoals bij mij. Meestal stuurden de kwajongens mij de dennen in, de ruwe schors kwetste mijn huid. Als ik daarvan viel, pijn had en hun de schuld gaf, werd ik naar huis gestuurd. Met meisjes altijd last was het dan ...

De Stroopers waren sterk verwaarloosd. De meeste paden overgroeid, alles wat er niet hoorde stond er welig te tieren. Een braamstruik kan nuttig zijn, maar de woekerplant groeide gelijk lianen in bomen en struiken en ontnamen licht en zon aan het woud.

De opdracht aan mijn vader was het ganse gebied te ruimen waar nodig, aan bosbouw te doen, en zorgen voor wild, om dan in het verschiet jachtpartijen te houden ... Met de kracht van de regelmaat en goede werklui zag men na drie jaar het bos veranderd. De geruimde waterlopen zorgden voor afwatering en drainering, nodig voor bepaalde houtsoorten. De aanplantingen met prioriteit van dennen, moesten in 51 singels worden aangepast, ieder perceel had een nummer, sommige een naam.

De hele zomer tot diep in het najaar werd er jacht gemaakt op ratten, roofvogels, eksters, kraaien en muishondjes en ook fissen, een fretachtige rover van jong wild en katten.

Als ik school liep, kreeg ik dikwijls een zwaar pak mee. De pastoor die daar diende was verzot op kattenvlees. Iedere poes die gevangen werd peuzelde onze eerwaarde op ...

Het jachtwachtershuis miste veel comfort, in het bijzonder elektriciteit. Dat zou veranderen. Mijn vader maakte een generator onder de vorm van een molen. De molen werd op een hoge driepikkel geplaatst en voorzien van een tegengewicht. Met de hulp van wind kregen wij elektriciteit die werd opgeslagen in batterijen op de zolder. Hoe meer het waaide, hoe meer elektriciteit wij hadden. Zelfs onze radio die mijn vader in mekaar had geknutseld, speelde er op. En gratis! ...

De jaarlijkse omgang naar de kapel van OLV van Loreta in de bossen, was bijzonder. Altijd een grote volkstoeloop uit de streek. Dit had altijd op dezelfde dag in het jaar plaats. De zwarte Lieve Vrouw uit Italië werd nagemaakt voor het boskappelletje. Er werd voor allerlei zieken en ziektes om bijstand gevraagd ...

Ik kan echt nog kinderlijk blij zijn als ik aan die tijd terugdenk. In de Stroopers was het zalig leven als kind, altijd vrij, nergens gevaar, dagelijks een injectie gezonde lucht, 's avonds op wandel genieten van telkens weer een ander concerto. De wielewaal die boven de vagen stijgend God aanbad, maar al vloekend neder daalde. De duizenden krekels die zich door kleine kinderhandjes niet lieten vangen. De vele vlinders in alle kleuren met veelzeggende namen. Ze waren er allemaal. En waren er ook muggen? Natuurlijk, héél héél veel zelfs!

De Stroopers' vrienden zijn nog altijd vrienden, allemaal gehuwd en uitgezwaaid. Ze ontmoeten mekaar meerdere keren in het jaar, delen alle lief en leed en staan ook steeds voor elkaar paraat. Of hoe een bos ook een mensenleven kan beïnvloeden ...

Simonne Begyn (Pastoriestraat - Relegem)

Foto's: 1) 1937 - De Stroopers. Opperuimd bos, klaar voor nieuwe beplanting. Richard Begyn (achteraan), Jérôme (6 jaar), Urbain (1 jaar), Baas Stalaert, wilddragen. 2) Richard Begyn (links) met twee vrienden, ook trakkers tijdens de jacht. 3) 1944 - Simonne Begyn met katje vooraan; Jérôme Begyn met kepie tussen vakantieganger. 4) 1938 - Simonne Begyn, schoolfoto (Hellestraat, Stekene). 5) Simonne Begyn (rechts) naast Suzanne en Annie Durmont uit Klinge-Waas. 6) De Stroopers (1937), Richard Begyn vooraan gehurkt tussen de jagers na de jacht. Jérôme Begyn (jongen naast de jagers)

Het gebied na LIFE

Het Agentschap voor Natuur en Bos is de eigenaar van de meeste gronden in Stropers. Zij zullen dan ook instaan voor het beheer van het gebied. In een geïntegreerd bos- en natuurbeheerplan werden alle beheermaatregelen opgenomen. Het plan biedt een houvast aan de terreinbeheerders.

Vooraf de heischrale wastine in het noorden van het gebied, de actieve bosvorming in het zuidoosten en het bestrijden van de Amerikaanse vogelkers vragen heel wat inspanningen.

In het noorden werd de juiste uitgangssituatie gecreëerd, maar een combinatie van schapenbegrazing en - waar nodig - extra maaibeheer zijn noodzakelijk om de heischrale wastine te behouden en te helpen ontwikkelen. In het zuiden zullen grote grazers voor een natuurlijke dynamiek in de spontane bosontwikkeling zorgen.

De elzenbroekbossen zullen zich dankzij de vernatting opnieuw spontaan kunnen ontwikkelen en ook zij hebben daarbij niet veel nood aan ondersteuning. De vernatting zelf zal wel nauwlettend worden opgevolgd dankzij een netwerk van grondwaterpeilbuizen. Wanneer een aantal onverwachte effecten worden opgemerkt, kan de vernatting worden bijgestuurd.

In het zuidoosten zullen over een lange periode regelmatig percelen met naalduutaanplanten worden gekapt waarna ze spontaan terug kunnen verbossen. Zo zal er ook hier geleidelijk aan een gemengd gevarieerd bos ontstaan.

Op een aantal plaatsen zullen historische beheervormen opnieuw worden toegepast. Hakhout- en middelhoutbestanden herbergen een heel eigen fauna en flora die zich dankzij de toepassing van deze beheervormen opnieuw zal kunnen vestigen.

Ook de recreatieve infrastructuur zal door het ANB worden beheerd.

Oplage: 5.000 NI. | 200 Fr. | 500 Eng.

November 2009

Vormgeving: VLM

Foto's: VLM en ANB

VU.: ir. Toon Denys, gedelegeerd bestuurder VLM, Gulden-Vlieslaan 72, 1060 Brussel

Website: www.stropersbos.be | www.vlm.be | www.natuurenbos.be

Meer exemplaren: VLM Oost-Vlaanderen, Ganzendries 149, 9000 Gent